מסורת הש"ס

תורה אור

אבותידם ויזנו אחרי *הבעלים יכול פגם ולא נהנה או נהנה ולא פגם א) ובמחובר לקרקע ב) ובשליח שעשה שליחותו תלמוד לומר ותטאה א) נאמר °חטא בתרומה ונאמר חטא במעילה מה חטא האמור בתרומה פוגם ונהנה ומי שפגם נהנה ובדבר שפוגם בו נהנה ופגימתו והנאתו כאחד **ובתלוש מן הקרקע ג) ובשליח שעשה שליחותו אף חטא האמור במעילה פוגם ונהנה ומי שפגם נהנה ובדבר שפוגם בו נהנה ופגימתו והנאתו כאחד ובתלוש מן הקרקע ד) ובשליח שעשה שליחותו אין לי אלא *אוכל ונהנה ה) בדבר שאין בו פגם מנין *אכילתו ואכילת חברו הנייתו והניית חברו הנאתו ואכילת חברו אכילתו והניית חברו שמצטרפין זע"ז אפילו לזמן מרובה מנין ת"ל °תמעול מעל מ"מ אי מה חטא האמור בתרומה לא צירף שתי אכילות כאחד אף חטא האמור במעילה לא צירף שתי אכילות כאחד מנין אכל היום ואכל למחר ואפי' לזמן מרובה ת"ל תמעול מעל מ"מ אי מה חטא האמור בתרומה פגימתו והנאתו כאחד) מנין לאכילתו ואכילת חברו *ואפי' מכאן ועד שלש שנים מנין ת"ל תמעול מעל מכל מקום אי מה חטא האמור בתרומה עד

ויקרא כב · שם ה · [ויקרא ה]

א) [פסחים לג. סנהדרין פד. קדושין מב: זבחים מה. תמורה ג.]

יכול פגם ולא נהנה · כלומר יכול יהא מועל היכא דפגם ולא נהנה כגון שקרע בגד של הקדש דומיא דוימעלו דעבודת כוכבים דליכא שינוי וליכא הנאה: או יהא מועל כשנהנה ולא פגם · כי היכי דאשכחן בסוטה דנהנה ולא פגם שהרי פגומה ועומדת שבעולה היא ומעולה היא: או בדבר שמחובר לקרקע · כגון באילן של הקדש: ובשליח (א) שעשה שליחותו של בעה"ב יכול שימעול השליח כמו שאילו עשה מדעת עצמו: ת"ל ותטאה ונאמר חטא בתרומה · ולא תשאו עליו חטא מה חטא האמור בתרומה פוגם ונהנה ומי שפגם נהנה הוא עצמו שפגם התרומה הוא עצמו נהנה ממנה: ובדבר שפגם בו נהנה · ולא בדבר אחר: ופגימתו והנאתו כאחד · בשעה אחת כדאמרינן הנאתו וגישורו שוה: ובתלוש מן הקרקע · דתרומה אינה נוהגת אלא בתלוש דכתיב (דברים יח) ראשית דגנך היינו דאידגן: ובשליח שעשה שליחותו · דכי תרם מדעתו של בעה"ב הוא דהויא תרומה: אף חטא האמור במעילה פוגם ונהנה · מעל לאפוקי פגם ולא נהנה כגון שקרע סירלין של הקדש או לבש חלוק שנהנה ולא פגם (ג) ז) ואידך דקתני במתני' דנהנה (א) כחצי שיעור דלא מעל: ח) ופגימה והנאה כאחת · למעוטי פגם האידנא פרוטה ונהנה למחר פרוטה: ט) שליח שעשה שליחותו · של בעה"ב דבעה"ב מעל פרט לשליח שלא עשה שליחותו אלא מדעת עצמו שלא מעל בעה"ב: אין לי אלא אוכל ונהנה · כדאמרן דכיון דיליף מתרומה י) לא אשכחן אלא אוכל דכתיב (ויקרא כב) ואיש כי יאכל קדש בשגגה וגו': אכילתו ואכילת חבירו · כגון שלקח שוה פרוטה מן ההקדש ואכל הוא חציה והאכיל חציה לחבירו או נהנה הוא כחצי שיעור ונתן לחברו האחר ונהנה יא) הוא והנאתו ואכילת חברו כגון שסך משמן של הקדש בחצי פרוטה ונתן לחברו החצי האחר ואכלו (ג) וכן למפרע והכא לא איירי בשום פוגם אלא באוכל: ואפילו לזמן מרובה · כגון שאכל זה חצי שיעור בשחרית וחבירו לערב (ד) מנין שמצטרפין ויהא הנהנה חייב ת"ל תמעול מעל ריבה: אי מה חטא האמור בתרומה לא צירף שתי אכילות כאחת · אלא אכילה יב) [אחת] בעי כזית כדכתיב ואיש כי יאכל קדש וגו' יג) דבתרומה קא איירי אף במעילה לא צירף שתי אכילות כאחת ולהכי קי"ל דלירף בה שתי אכילות כאחת ומנין אתה אומר שאם אכל היום חצי שיעור ואכל למחר חצי שיעור דהיינו שתי אכילות ואפילו לזמן מרובה שהוא חייב: הא מילתא איכא בין זמן מרובה דהכא לזמן מרובה דלעיל דהאי דהכא משמע בין לאחר שנים או שלשה ימים דקתני ביה אכל היום ואכל למחר והכוא דלעיל לא משמע אלא ביום אחד דלא תנא אכל היום ואכל למחר: ואפילו · לא השלים שיעור אכילתו: מכאן ועד שלש שנים מנין · שהוא חייב:

עד

עצמו אינה דאין בזה מעילה קמ"ל מעילה דגבי עבודת כוכבים דהוי שינוי רשות בלא הנאה שמשנה עצמו מרשות הקב"ה ומעבודתו לרשות עבודת יד) כוכבים דאינו נהנה בזה אף אני אביא במעילה כשמשנה מרשות הקדש לרשות הדיוט כגון מוכר ונותן ומשליך חפצים של הקדש להדיוט שמעל אע"פ שאינו נהנה וא"ת ולייתי מעילה דגבי עבודת כוכבים ולשתוק מסוטה וי"ל דאיצטריך טו) מסוטה לאשמועינן דאפילו בלא שינוי רשות כגון גזבר של הקדש אפ"ה אם נהנה מעל ואפי' בלא פגם כגון קטלא וטבעת דמתני' והא לא מצינו למילף מעבודת כוכבים דעבודת כוכבים איכא שינוי טז) מרשות לרשות שמניח עבודתו של הקב"ה ועובד עבודת כוכבים להכי איצטריך מסוטה וא"ת ומסוטה היכי יליף הנאה בלא שינוי רשות והלא בסוטה איכא שינוי מרשות הבעל לרשות הבועל וי"ל דבסוטה ודאי ליכא שינוי רשות שהרי היא אינה מניחה את בעלה במה שמזנה תחתיו אבל מעבודת כוכבים מייתי *שמניח עבודת יז) הקדש והולך ועובד עבודת כוכבים וא"ת כיון דמעילה דסוטה אינה קרויה שינוי רשות א"כ מאי קאמר בברייתא אין מעילה אלא שינוי וכן הוא אומר איש איש כי תשטה אשתו ומעלה וגו' וי"ל דעיקר סמך אמעילה דעבודת כוכבים דמייתי לבסוף ומ"מ אגב אורחיה מייתי מעילה דסוטה לאשמועינן דאיכא מעילה בהקדש בנהנה בלא שינוי ובלא פגימה דומיא דסוטה כדמסיק לקמן א"כ הא דשינוי רשות ליכא בסוטה כדפרישית שאינה יוצאה מרשות הבעל בכך מ"מ איכא שינוי קצת יח) והכי קאמר בברייתא אין מעילה אלא שינוי פי' יט) דשני פנים האחד שינוי דהנאה (ג) כמו נהנה מן ההקדש אפילו בלא שינוי רשות כגון גזבר ובלא פגימה דמ"מ הוי שינוי כיון שהקדש כל הנאותיו אסורות להדיוט וכן מצינו מעילה כיוצא בה גבי סוטה דכתיב כי תשטה אשתו וגו' וכדפרישית ועוד יש שינוי אחר בלא שום הנאה כגון שינוי כ) מרשות לרשות שמוציא מרשות הקדש ומכניס לרשות הדיוט כגון מכירה כא) ונתינה והשלכה ומיד שנשהגה לרשות הדיוט דהיינו שעשה בה ההדיוט מעשה שחשוב כב) זכיה וקנין מהדיוט להדיוט אע"פ שלא נהנה כג) ועל שינוי זה מייתי מוימעלו דעבודת כוכבים (ג) דסגי כמו שינוי מרשות לרשות כדפי' בלא הנאה כך דקדק מהר"ת: (ד) **יכול** נהנה ולא פגם כד) [או] פוגם ולא נהנה וכו' · פי' נהנה ולא פוגם [ס"ד] ילפי' מעילה מסוטה שאינה פוגמה בבעילה של זנות שהיא עושה (ה) את בעלה ודומיא דהכי נימא גבי הקדש וא"ת מאי כה) [יכול] דקאמר וגם מאי מייתי מתרומה לפטור נהנה כו) בלא פגם (ו) דילפינן מעילה מסוטה והא מתני' היא דנהנה קטלא כז) טבעת דנהנה בלא פגם חייב וי"ל דמתניתין כח) בדבר שאין בו פגם שדרך תשמישו והנאתו בלא פגם והכא בדבר שיש בו פגם קאי וה"ק יכול נהנה בלא פגם חייב בכל דבר אף כט) בדבר שיש בו פגם ומייתי (ז) ל) (כמה) דהקדש נהנה בלא פגם לא) (והכא אדבר שיש בו פגם קאי וה"ק יכול נהנה בלא פגם ומיירי בדבר שתשמישו דרך פגם) כגון קרדום וחלוק וא"ת כיון דבדבר שיש בו פגם מיירי א"כ היכי היסק לב) אדעתא לחוביה ממעילה דסוטה והלא סוטה לא דמיא אלא לדבר שאין בו פגם כדפרישית וי"ל דמ"מ אי לאו מיעוטא דילפינן מג"ש דתרומה הוה ילפינן מסוטה כל נהנה בלא פגם אפילו בדבר שיש בו פגם אע"ג דלא דמי לסוטה משום דסברא הוא לומר כיון דהנאה קפיד קרא לחייביניהו א"כ לא שנא אין בו פגם ולא שנא יש בו פגם להכי איצטריך תרומה לחלק לג) וכה"ג צריך לומר גבי פגם ולא נהנה יכול וכו' פגם ולא נהנה פירוש פגם ולא נהנה היסק אדעתי' למילף מעבודת כוכבים שפוגם ומחלל שהולך מאלהים חיים והולך אחרי הבעל ואינו נהנה כלל בזה שעובד עבודת כוכבים אף אני אביא במעילה לחייב פוגם בלא נהנה כגון מזיק הקדש ומשליכו לאיבוד כגון שמטיל חפצים של הקדש ומשליכו לאור או במים או משברו לד) וע"כ פגם דקאמר היינו כדפי' דליכא לפרושי כגון שמוציא מרשות הקדש ומכניסו לרשות הדיוט ע"י מכירה לה) ומתנה או שאלה וקרי ליה פגימה לפי שהקדש נפסד וחסר בזה ל"ל הכי דא"כ לו) כי מייתי מתרומה לפטור הא ודאי כיון דליכא שינוי רשות טולהה מרשות הקדש והכנסה לרשות הדיוט הרי הוא מועל דהיא גופה ילפי' ממעילה דעבודת כוכבים וגם הכן נמי נהנה לחברו הוא מעל אלא ודאי מיירי במזיק בלא שינוי רשות כדפרישית וא"ת והיא גופה היכי בעי למילף מעבודת כוכבים והלא בפגם עבודת כוכבים איכא נמי שינוי רשות כדפ"ל וי"ל דמכל מקום סלקא דעתך אמינא דעיקר קפידא דקרא לאו משום שינוי רשות אלא אפגמא ופסידא דהקדש קפיד רחמנא ואם כן אפילו בלא שינוי רשות נמי סלקא דעתך אמינא לחובי להכי איצטריך תרומה לחלק כך דקדק מהר"ת לז): **מה** התרומה פוגם ונהנה · דהכתיב כי יאכל ואי אפשר לאכילה בלא פגימה שמפסיד התרומה מן הכהן לח) וגם פוגם בלא נהנה פטור בתרומה לט) לאפוקי נהנה בלא פגם בדבר שיש בו פגם ולאפוקי פגם בלא נהנה היכא דליכא שינוי רשות כגון מזיק מ) ולאין להקשות לכתוב תרומה ולשתוק מאידך דהש"ס מצריך לקמן בסמוך: מא) **אכילתו** ואכילת חבירו · מיירי שהאכיל את חבירו שנתן לתוך פיו של חבירו דליכא לפרושי אכילת חבירו ע"י שליחות שהוא מב) חבירו ליטול מן ההקדש הא ליתא אע"ג דיש שליחות לדבר עבירה גבי מעילה כדילפינן חטא חטא מתרומה הני מילי במעילה הבאה ע"י טולאה אבל במעילה הבאה ע"י אכילה והנאה לא כדאמרינן פרק האיש מקדש (קדושין דף מג.) לא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב גבי האומר לשלוחו צא ואכול את החלב מג) וכדפי' שם בתוספתא כך נראה למהר"ח א"נ שמא [illegible]

ג א מיי' פ"ט מהלכות תרומות הלכה ט :
ד ב מיי' שם פ"ד הל' ה :
ה ג מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה א :
ו ד מיי' שם פ"ט הלכה ס :
ז ה מיי' שם פ"ו הלכה ה :
ח ו מיי' שם פ"ה הל' ג :
ט ז מיי' שם הלכה ב ופ"ו הלכה א :
י ח מיי' פ"י מהלכות תרומות הלכה ג :

שיטה מקובצת

[illegible]

הגהות צ"ק [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones